

ЗВІТ

за результатами моніторингового візиту до місця тимчасового проживання, розташованого на базі Комунальної установи «Обласний центр соціальної-психологічної допомоги «Перехрестя» Закарпатської обласної ради.

03 вересня 2026 року

м. Ужгород

Мета моніторингового візиту: відповідно до вимог статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» здійснено моніторинг додержання прав внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) у місці тимчасового проживання (далі - МТП).

Склад моніторингової групи:

Головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини – ЛІВАК Євгеній Юрійович;

Фахівець із зв'язків з громадськістю при представнику Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Закарпатській області – ХИМИНЕЦЬ Мар'яна Василівна.

Моніторинговий візит проводився у присутності:

мешканців МТП та Глінко Михайла Михайловича, директора Комунальної установи «Обласний центр соціальної-психологічної допомоги «Перехрестя» Закарпатської обласної ради.

Назва об'єкта моніторингу, адреса, форма власності, розташування, керівництво установи, інша інформація:

Комунальної установи «Обласний центр соціальної-психологічної допомоги «Перехрестя» Закарпатської обласної ради (далі – Центр), що розташований за адресою: Закарпатська область, с. Перехрестя, вул. Спортивна, буд.1.

Форма власності – комунальна.

Керівник – Глінко М.М.

МТП внесено до переліку місць тимчасового проживання Закарпатської області затвердженого розпорядженням начальника Закарпатської обласної військової адміністрації 06.11.2023 року за № 973.

Попередній моніторинговий візит здійснювався 10.09.2024 року

Розташування.

ВПО розміщені на першому та другому поверхах двох двоповерхових корпусів закладу. МТП розташоване у с. Перехрестя Берегівського району, на відстані близько 20 км від м. Берегово та м. Виноградів. Аптеки, продуктові магазини, заклади освіти та інші об'єкти соціальної інфраструктури розташовані у с-ще Вилок, на відстані близько 3.5 км від МТП. Автобусна зупинка знаходиться у пішій доступності, однак громадський транспорт курсує нерегулярно, що

ускладнює доступ мешканців МТП до необхідних послуг та об'єктів інфраструктури.

Наповненість

Загальна можлива наповненість МТП – 90 ліжко-місць для тимчасового проживання. У МТП проживають 74 осіб з числа ВПО, 10 чоловіків, 23 жінки, 28 дітей, у тому числі 1 дитина з інвалідністю та 13 людей похилого віку. У МТП проживають ВПО, які перемістилися з Донецької, Запорізької, Херсонської, Луганської, Сумської, Харківської та Дніпропетровської областей.

Захисна споруда цивільного захисту (укриття) у МТП відсутня.

Вартість проживання, договір на проживання та правила проживання

Проживання для ВПО здійснюється на безоплатній основі. Між адміністрацією МТП та ВПО укладені договори на проживання. Наявні відповідні правила проживання.

Інженерні системи (тепло-, водо-, електро- постачання, вентиляція)

Опалення у МТП електричне, твердопаливне. Водопостачання забезпечується свердловиною, гаряча вода підігрівається бойлерами.

Питна вода у МТП забезпечується свердловиною.

Електропостачання централізоване, без перебоїв, наявні альтернативні джерела живлення – три генератори, проти без можливості використання через відсутність паливно-мастильних матеріалів.

Харчування

Харчування мешканці МТП забезпечують самостійно. Для приготування та споживання їжі частково облаштовано кухонне приміщення, оснащене умивальником, столами та побутовою технікою.

Водночас окремих корпус, передбачений для функціонування харчоблоку та їдальні, за призначенням не використовується у зв'язку з відсутністю проточного водопостачання.

Під час моніторингового візиту встановлено, що наявні умови для приготування та споживання їжі не відповідають фактичній кількості мешканців МТП. У зв'язку з недостатньою кількістю належно облаштованих місць зберігання, приготування та споживання їжі мешканці здійснюють це безпосередньо у житлових кімнатах, що не відповідає вимогам пункту 8 Порядку функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.09.2023 № 930.

Санітарія та гігієна

У МТП наявні санвузли, однак окремі з них перебувають у неналежному санітарно-технічному стані та не пристосовані для користування маломобільними особами.

Крім того, у деяких житлових кімнатах та приміщеннях загального користування виявлено плісняву, що потребує встановлення та усунення причин її виникнення, а також приведення приміщень у належний санітарний стан.

Протипожежна безпека

У МТП наявні вогнегасники, план евакуації, аптечка. Дотримується заходи протипожежної безпеки.

Безбар'єрність

Двоповерхові будівлі, у яких функціонує МТП, лише частково пристосовані для потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, що не забезпечує повною мірою їх безперешкодного доступу до приміщень та об'єктів інфраструктури МТП.

Умови в кімнатах

Розміщення в кімнатах МТП – від 2 до 5 осіб. Поселення в МТП відбувається за сімейним принципом, одинокі люди розміщуються з підселенням згідно зі статевим принципом. В кімнатах наявні ліжка, меблі для зберігання особистих речей. Забезпечено приватність мешканців МТП. В певних кімнатах МТП не дотримано умови площі одного ліжка-місця не менше 6 м².

Дозвілля

МТП розташоване у с. Перехрестя Берегівського району, на відстані понад 3 км від с-ще Вилоч, що ускладнює піший доступ мешканців МТП до закладів соціальної та культурної сфери, розташованих у с-ще Вилоч.

На території МТП відсутні облаштовані дитячі ігрові майданчики та належні зони для відпочинку мешканців, зокрема відсутні вуличні лавки, що обмежує можливості для організації дозвілля дітей та дорослих.

Доступ до інформації та послуг

У МТП облаштовано інформаційний стенд, однак розміщена на ньому інформація є обмеженою та не забезпечує мешканцям належного доступу до відомостей про їхні права, доступні послуги, а також механізми та порядок отримання необхідної допомоги.

Освіта

Діти, які проживають у МТП, здобувають загальну середню освіту у закладах освіти с-ще Вилоч. Значна частина дітей навчається у дистанційній формі.

Надання соціальних послуг

МТП функціонує на базі Комунальної установи «Обласний центр соціально-психологічної допомоги «Перехрестя» Закарпатської обласної ради. Центр відповідно до напрямів своєї діяльності може надавати соціальні послуги, зокрема надання притулку, консультування та соціального супроводу сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах.

Центр здійснює діяльність за такими напрямками:

- надання тимчасового притулку;
- соціально-психологічне діагностування;
- соціальна та психологічна підтримка;
- юридична допомога та сприяння у відновленні прав;
- соціальна адаптація та інтеграція.

Водночас в установі залишаються вакантними 0,5 штатної одиниці соціального працівника та 0,5 штатної одиниці практичного психолога.

Під час моніторингового візиту встановлено, що проживання внутрішньо переміщених сімей не супроводжується в повному обсязі наданням передбачених соціальних послуг. Зокрема, не забезпечено систематичного проведення оцінки потреб отримувачів соціальних послуг, індивідуального планування соціальної роботи та реалізації комплексу заходів, спрямованих на подолання або мінімізацію складних життєвих обставин.

Таким чином, фактична діяльність установи переважно зосереджена на забезпеченні тимчасового проживання ВПО та не повною мірою відповідає функціональному призначенню і завданням центру соціально-психологічної допомоги

Працевлаштування

Більшість внутрішньо переміщених осіб працездатного віку, які проживають у МТП, не працевлаштовані.

Анонімні інтерв'ю під час візиту проведено із 10-ма особами.

Під час особистого спілкування з мешканцями МТП інформації щодо порушення їхніх прав не надходило.

Правопросвітницькі заходи проведено для 11 осіб.

Проведено інформування мешканців МТП щодо діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, а також роз'яснено порядок та можливості звернення до Уповноваженого.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту

- забезпечити приведення санвузлів МТП у належний санітарно-технічний стан, у тому числі усунути наявні несправності сантехнічного обладнання;
- вжити заходів щодо пристосування санвузлів для потреб маломобільних осіб, з урахуванням вимог доступності та безбар'єрності;

- опрацювати з керівництвом та жителями МТП питання щодо дотримання санітарних умов в кімнатах, видалення грибка/плісняви, а також провести інформаційний захід для мешканців, спрямований на попередження появи плісняви;
- вжити заходів щодо забезпечення МТП належною кількістю обладнаних місць для зберігання, приготування та споживання їжі відповідно до кількості мешканців;
- опрацювати питання щодо відновлення проточного водопостачання у корпусі, передбаченому для функціонування харчоблоку та їдальні, та забезпечення використання зазначених приміщень за функціональним призначенням;
- опрацювати питання щодо облаштування на території МТП безпечного простору для дозвілля дітей та зон відпочинку мешканців, у тому числі встановлення вуличних лавок;
- забезпечити наповнення інформаційного стенда актуальною та вичерпною інформацією, а саме: контактні номери телефонів, офіційні веб-сайти екстрених, соціальних служб, закладів охорони здоров'я, органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, закладів освіти, соціальної, психологічної та правової допомоги;
- забезпечити належну організацію надання соціальних послуг мешканцям МТП відповідно до їхніх індивідуальних потреб, зокрема проведення оцінки потреб, індивідуального планування соціальної роботи та здійснення заходів, спрямованих на подолання або мінімізацію складних життєвих обставин;
- посилити роботу щодо соціальної адаптації та інтеграції ВПО, у тому числі сприяти працевлаштуванню працездатних мешканців шляхом їх інформування про актуальні вакансії та доступні програми професійного навчання;
- опрацювати питання щодо забезпечення мешканцям МТП доступу до найближчої захисної споруди цивільного захисту та поінформувати їх про місце її розташування і порядок дій у разі оголошення сигналу «Повітряна тривога»;
- вжити заходів щодо забезпечення безбар'єрного доступу до будівлі та приміщень МТП для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

**Головний спеціаліст Відділу сприяння
роботі регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини**

Євгеній ЛІВАК

**Фахівець із зв'язків з громадськістю при
представнику Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини в
Закарпатській області**

Мар'яна ХИМИНЕЦЬ